

hed eller på anden måde har væsentlig samfundsmæssig interesse. Bekendtgørelserne skal udformes, således at undtagelser præcist angiver, hvilke forvaltninger, sagsområder eller dokumenttyper der fritages.

Offentligheden har ret til aktindsigt i journalister og postlister efter offentlighedslovens almindelige regler, jf. § 5 og Folketingets Ombudsmands beretning 1994 side 79.

Ifølge lovens § 12, stk. 1, nr. 1, og § 13, stk. 1, nr. 6, skal retten til aktindsigt begrænses for at beskytte oplysninger om enkeltpersoners private forhold. Disse begrænsninger vedrører også indsigt i journal- og postlister. De nødvendige begrænsninger vil typisk kun angå personens identitet. Undtagelsesvis kan der være behov for at tilbageholde oplysninger om sagens karakter, typisk i sager hvor den mulige personkreds er meget lille.

Elektronisk databehandling har fundet stor anvendelse, og regeringens IT-politiske handlingsplan sigter mod yderligere anvendelse i de kommende år, jf. især planens punkt 6.1. om elektronisk sagsbehandling og arkivering i offentlige institutioner. Informationsteknologien vil være særdeles velegnet til at sikre offentligheden nem adgang til journalister og postlister.

Med anvendelse af edb ved førelsen af journalister og postlister som foreslået i § 6 b vil arbejdsindsatsen kunne minimeres. Dertil kommer, at det resourceforbrug, der medgår til disse opgaver, vil føre til besparelser i det samlede resourceforbrug i den daglige sagsbehandling. Det er ganske enkelt hurtigere at få noget fra hånden, når der er orden i de dokumenter, der hører til en sag. Besparelsen vil sandsynligvis klart overgå den marginale merudgift til førelsen af journal- og postlister.

Der kan i praksis indføres registreringsrutiner med brug af informationsteknologi, hvor journal- og postlister produceres i én arbejdsgang. Journalisten vil naturligt indeholde et journalnummer og en kort angivelse af den sag, som dokumenterne på listen vedrører. Til postlisten overføres journalnummeret og den korte sagsangivelse for det enkelte dokument. Der fordres derimod ikke en kort angivelse af det enkelte dokumentets indhold, fordi et sådant krav kan gøre det vanskeligt at indføre en hurtig arbejdsrutine ved registreringen.

Til nr. 8

Offentlighedslovens undtagelse om udenrigspolitiske forhold er blevet benyttet til at hindre offentlighed. Undtagelsesbestemmelsen i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 2, om »rigets udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet

til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner« forudsætter principielt en konkret vurdering. Det hindrer dog ikke, at aktindsigt nægtes ret generelt, hvis dokumentet ifølge EU-kutyme er fortroligt, og beklageligvis er overordentlig mange dokumenter fortrolige ifølge EU-kutyme. Det betyder, at f.eks. dokumenter, der modtages hos ministerier fra Kommissionen og Rådet, og dokumenter, der udveksles mellem danske myndigheder og EU-organer, herunder de talrige udvalg og komiteer, ofte kan undtages fra offentlighed.

Den foreslåede nye bestemmelse i § 13, stk. 3, gælder for alle dokumenter, der vedrører EU, det vil sige dokumenter, som danske myndigheder modtager fra Råd, Kommission, Parlamentet, Domstolen, udvalg, komiteer m.v. og dokumenter, som danske myndigheder udarbejder vedrørende EU-sager. Bestemmelsen gælder endvidere for dokumenter vedrørende EU, der modtages hos danske myndigheder fra private organisationer m.v.

Bestemmelsen betyder, at dokumenter, der vedrører EU, ikke kan undtages med henvisning til EU-kutyme eller lignende.

Dokumenter, der vedrører EU, kan i særlige tilfælde undtages efter andre bestemmelser i offentlighedsloven. Som eksempler kan nævnes: Når det konkret skønnes nødvendigt for at beskytte økonomiske interesser, kan dokumenter, f.eks. et forhandlingsmandat, undtages ifølge offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 5. Dokumenter, der udarbejdes vedrørende retssager f.eks. ved Domstolen, kan undtages ifølge § 10, nr. 4.

Til nr. 9

Den nye bestemmelse i § 15, stk. 3, sikrer en klageadgang vedrørende aktindsigt i forhold til halvoffentlige organer. Klageadgangen omfatter både de organer, som er omfattet af den eksisterende lovs § 1, stk. 2 og 3, i det omfang der ikke allerede eksisterer en klageinstans for disse organer, og de organer, som yderligere bliver omfattet af den foreslåede formulering af et nyt stk. 2 i § 1.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. oktober 1997. Dog skal bestemmelsen i lovforslagets § 6 b om, at offentlige forvaltninger skal anvende elektronisk databehandling ved registreringen af journalister og postlister, først gælde senest fra årtusindskiftet. Senest ved dette tidspunkt skal offentligheden, herunder medierne, ligeledes sikres mulighed for elektronisk adgang til de offentlige myndigheders journalister og postlister.